Dosarul nr. 21rji-400/25 Judecătoria Hîncești (sediul Central)
1-25065061-02-21rji-18122025 Judecător: Valentina SURUCEANU

D E C I Z I E
În numele Legii

28 septembrie 2026 **mun. Chișinău**

COLEGIUL PENAL AL CURȚII DE APEL CENTRU

Având în componența sa:
Președintele completului de judecată, judecător: Marcel JUGANARI
Judecătorii: Adrian CERBU și Marcel POPESCU

a examinat în ordine de recurs, fără prezența participanților la proces, recursul declarat de Penitenciarul nr. 3 - Leova împotriva încheierii Judecătoriei Hîncești (sediul Central) din 06 noiembrie 2025, cu privire la condițiile de detenție care afectează grav drepturile condamnatului.

Termenii de examinare a cauzei:
Instanța de fond: 12.05.2025 – 06.11.2025;
Instanța de recurs: 18.12.2025 – 28.09.2026.
Procedura de înștiințare a fost legal executată.

Verificând legalitatea încheierii atacate, în baza materialelor din dosar, în contextul motivelor invocate de recurent, Colegiul penal al Curții de Apel Centru

A C O N S T A T A T:

1. La 08 mai 2025, condamnatul Ivan SECRIERU a sesizat Judecătoria Hîncești (sediul Leova) cu o plângere privind condițiile în care își execută pedeapsa în *****, solicitând constatarea caracterului necorespunzător al acestora și acordarea unei compensații prin reducerea pedepsei. Acesta a indicat că, începând cu 10 iunie 2024, a fost deținut succesiv în mai multe celule ale penitenciarului și că, pe parcursul detenției, condițiile materiale nu au corespuns cerințelor minime aplicabile persoanelor private de libertate.

2. În motivarea plângerii, condamnatul a invocat, în principal, insuficiența spațiului personal și supraaglomerarea celulelor, lipsa unor condiții corespunzătoare de încălzire și ventilare, existența mucegaiului, precum și prezența insectelor și rozătoarelor. De asemenea, acesta s-a referit la starea necorespunzătoare a instalațiilor sanitare, accesul la baie doar o dată pe săptămână, lipsa unei săli de sport și a unui spațiu pentru uscarea

hainelor, precum și la imposibilitatea desfășurării suficiente a activităților de recreere, susținând că petrecea perioade îndelungate închis în celulă

3. Totodată, Ivan SECRIERU a reclamat existența unor deficiențe privind alimentația și igiena în spațiile de detenție, inclusiv prezența dăunătorilor, precum și accesul insuficient la unele servicii și condiții necesare traiului cotidian în penitenciar. Prin ansamblul acestor împrejurări, acesta a susținut că detenția sa s-a desfășurat în condiții contrare standardelor aplicabile și a solicitat ca perioada executată în asemenea condiții să fie compensată prin reducerea pedepsei.

4. În concret, condamnatul a solicitat aplicarea mecanismului compensator prevăzut de Codul de procedură penală, indicând în cerere reducerea pedepsei în raport cu numărul zilelor petrecute în *****, precum și examinarea plângerii sale fără respingerea acesteia.

5. Prin încheierea Judecătoriei Hîncești (sediul Central) din 06 noiembrie 2025, plângerea condamnatului Ivan SECRIERU a fost admisă în parte. Instanța a respins ca tardivă plângerea referitoare la perioada detenției în ***** dintre 10 iunie 2024 și 22 iulie 2024, apreciind că, odată cu transferarea condamnatului în *****, condițiile contestate au încetat, iar termenul de sesizare nu a fost respectat. În ceea ce privește perioada 12 august 2024 – 06 noiembrie 2025, instanța a constatat că Ivan SECRIERU a fost deținut în ***** în condiții inumane, contrare art. 3 din Convenția Europeană a Drepturilor Omului, pe o durată de 451 de zile. În consecință, a dispus reducerea pedepsei definitive de 2 ani închisoare cu 45 de zile, iar pentru ziua rămasă în afara calculului compensator a acordat o despăgubire de 50 lei. Totodată, administrația ***** a fost obligată să înlăture condițiile precare de detenție în termen de 15 zile și să informeze instanța despre executarea încheierii.

6. Nefiind de acord cu Încheierea Judecătoriei Hîncești (sediul Central) din 06 noiembrie 2025, administrația ***** a declarat recurs, solicitând casarea acesteia în partea admiterii plângerii și pronunțarea unei noi hotărâri prin care cererea condamnatului Ivan SECRIERU să fie respinsă ca neîntemeiată.

7. În motivarea recursului, administrația penitenciarului a criticat caracterul, în opinia sa, general și superficial al motivării primei instanțe. A susținut că, deși în asemenea proceduri sarcina de a demonstra lipsa încălcării condițiilor de detenție revine autorității în custodia căreia se află persoana, condamnatul trebuie totuși să indice în mod concret esența încălcărilor pretinse și să formuleze alegații suficient de precise. În acest sens, recurentul a apreciat că susținerile lui Ivan SECRIERU privind detenția în condiții contrare art. 3 CEDO ar fi avut un caracter prea general și nu ar fi fost confirmate prin probe suficiente.

8. Cu referire la condițiile materiale de detenție, autoritatea recurentă a susținut că acestea corespundeau standardelor minime aplicabile. A invocat că eventualele reduceri

ale spațiului personal nu ar fi fost de natură să conducă, prin ele însele, la constatarea unei încălcări a art. 3 CEDO, în condițiile în care condamnatul beneficia de libertate de mișcare în afara celulei și avea acces la plimbări, terenuri sportive, sală de forță, bibliotecă, biserică și școală profesională.

9. Totodată, autoritatea recurentă a făcut referire la lucrările de renovare efectuate în cadrul instituției și la dotarea unor spații cu instalații sanitare separate, sisteme de ventilare și mobilier corespunzător.

10. Administrația penitenciarului a mai arătat că menținerea curățeniei și respectarea regulilor sanitaro-igienice revin inclusiv deținuților, potrivit obligațiilor stabilite de Codul de executare, astfel încât anumite deficiențe invocate de condamnat nu puteau fi imputate automat instituției. De asemenea, a susținut că situația descrisă nu releva existența unor acțiuni ori omisiuni de natură să atingă pragul de severitate necesar pentru calificarea tratamentului drept inuman sau degradant în sensul art. 3 CEDO.

11. În concluzie, autoritatea recurentă a apreciat că materialele cauzei nu justificau constatarea încălcării art. 3 CEDO și acordarea compensației prin reducerea pedepsei, susținând că prima instanță nu a evaluat în mod corespunzător ansamblul datelor prezentate de administrația penitenciarului și efectele cumulative ale condițiilor concrete de detenție.

12. Conform prevederilor art. 447 alin (1) și (2) din Codul de procedură penală, *recursul se judecă în termen rezonabil, fără prezența părților la proces. Instanța de recurs fixează data examinării şi dispune să se comunice părților la proces despre aceasta, cu acordarea dreptului depunerii referinței.*

13. Colegiul penal menționează că participanții la proces au fost înștiințați legal despre data examinării recursului și despre faptul că sunt în drept să depună referințe prin intermediul Secției monitorizare și relații publice a Curții de Apel Centru.

14. Până la data examinării recursului, participanții la proces nu au depus referințe.

15. Examinând, cu prioritate, admisibilitatea căii de atac și, ulterior, motivele invocate în recurs, prin raportare la materialele cauzei și la prevederile legale aplicabile, Colegiul penal constată că recursul a fost declarat în termen, însă este nefondat și urmează a fi respins, pentru următoarele considerente:

16. Conform art. 437 alin. (1) pct. 4) din Codul de procedură penală, pot fi atacate cu recurs alte hotărâri penale pentru care legea prevede această cale de atac.

17. Conform art. 448 alin. (1) din Codul de procedură penală, judecând recursul, instanța verifică legalitatea și temeinicia hotărârii atacate pe baza materialului din dosarul cauzei și a oricăror documente noi prezentate în instanța de recurs.

18. În conformitate cu art. 449 alin. (1) pct. 1) lit. a) din Codul de procedură penală, instanța de recurs respinge recursul, menținând hotărârea atacată, dacă recursul este nefondat.

19. Potrivit art. 473[4] alin. (9) din Codul de procedură penală, încheierea adoptată în condițiile acestui articol este executorie imediat și poate fi atacată cu recurs la curtea de apel de către părți, în termen de 15 zile de la data pronunțării, prin intermediul instanței de fond.

20. Încheierea contestată a fost pronunțată la 06 noiembrie 2025, iar recursul ***** a fost depus prin intermediul instanței de fond la 24 noiembrie 2025.

21. La calcularea termenului de recurs sunt incidente și regulile generale prevăzute de art. 231 din Codul de procedură penală. Potrivit alin. (3) al acestui articol, la calcularea termenelor pe zile nu se ia în calcul ziua de la care începe să curgă termenul, nici ziua în care acesta se împlinește. Totodată, conform alin. (5), dacă ultima zi a termenului cade într-o zi nelucrătoare, termenul expiră la sfârșitul primei zile lucrătoare care urmează.

22. Aplicând aceste reguli, ziua pronunțării, 06 noiembrie 2025, nu se include în calcul. Termenul de 15 zile conduce la data de 22 noiembrie 2025, care a fost o zi de sâmbătă, nelucrătoare. În consecință, termenul s-a prelungit până la sfârșitul primei zile lucrătoare următoare, luni, 24 noiembrie 2025. Recursul depus la această dată a fost, așadar, exercitat în termen.

23. Împrejurarea că în dispozitivul încheierii primei instanțe a fost indicat, în mod eronat, un termen de 10 zile pentru declararea recursului nu schimbă această concluzie. Termenul legal aplicabil este cel de 15 zile prevăzut de art. 473[4] alin. (9) din Codul de procedură penală, calculat potrivit art. 231 alin. (3) și (5) din același cod.

24. Prin urmare, recursul a fost declarat de o parte îndreptățită, împotriva unui act susceptibil de recurs și în interiorul termenului legal, astfel încât urmează a fi examinat în fond.

25. Conform art. 469 alin. (1) pct. 17[1]) din Codul de procedură penală, la executarea pedepsei instanța de judecată soluționează chestiunile privind constatarea condițiilor de detenție a condamnaților.

26. Potrivit art. 473[2] alin. (3) din Codul de procedură penală, condamnații care au fost deținuți cel puțin 10 zile în condiții contrare art. 3 din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale pot solicita, cu titlu de despăgubiri, reducerea pedepsei.

27. În conformitate cu art. 473[3] alin. (2) din Codul de procedură penală, sarcina probațiunii lipsei de încălcare a condițiilor de detenție invocate de condamnat și a lipsei suportării unui prejudiciu moral revine reprezentantului administrației instituției

penitenciare. Potrivit alin. (3) al aceluiași articol, administrația prezintă instanței un raport prin care răspunde la toate pretențiile formulate în plângere și indică, după caz, măsurile întreprinse pentru înlăturarea condițiilor contestate.

28. Potrivit art. 473^4 alin. (1) și (2) din Codul de procedură penală, la evaluarea condițiilor de detenție instanța apreciază atât probele prezentate de părți, cât și rapoartele instituțiilor naționale și internaționale în domeniu și ține cont de efectele cumulative ale condițiilor generale, raportate la caracteristicile individuale ale condamnatului și la durata detenției în condițiile contestate.

29. În consecință, existența unei încălcări a art. 3 din Convenție nu se stabilește prin examinarea izolată a unui singur element, ci prin aprecierea cumulativă a condițiilor materiale efective, a duratei acestora și a situației individuale a persoanei deținute. În același timp, informațiile care țin de suprafața și gradul de ocupare a celulelor, dotările, regimul zilnic și lucrările efectuate se află, prin natura lor, în posesia administrației penitenciare.

30. În prezenta cauză, Ivan SECRIERU a contestat condițiile de detenție din *****, invocând, între altele, insuficiența spațiului personal și supraaglomerarea, deficiențe de încălzire și ventilare, mucegai, insecte și rozătoare, condiții sanitare necorespunzătoare, acces limitat la baie, lipsa unor spații adecvate pentru activități și uscarea hainelor, precum și petrecerea unor perioade îndelungate în celulă. Prin urmare, contrar susținerii recurentului, plângerea nu s-a limitat la afirmații abstracte privind existența unor condiții inumane, ci a individualizat categoriile de deficiențe reclamate.

31. Colegiul reține că prima instanță a examinat separat perioadele de detenție. Pentru intervalul 10 iunie 2024 – 22 iulie 2024, plângerea a fost respinsă ca tardivă, iar pentru perioada 12 august 2024 – 06 noiembrie 2025, în care condamnatul s-a aflat din nou în *****, instanța a constatat existența condițiilor contrare art. 3 din Convenție pe durata a 451 de zile.

32. Critica recurentului potrivit căreia condamnatul nu ar fi prezentat probe suficiente nu poate fi primită în forma în care este formulată. În procedura specială reglementată de art. 473^2–473^4 din Codul de procedură penală, condamnatului îi revine obligația de a formula alegații suficient de concrete, iar administrației penitenciare îi revine sarcina de a demonstra lipsa încălcării condițiilor invocate. Or, chiar recurentul recunoaște în recurs această repartizare a sarcinii probațiunii.

33. În ceea ce privește spațiul personal, Colegiul constată că acest element nu trebuie analizat izolat și nici confundat mecanic cu standardul intern de 4 m^2. Totuși, gradul de ocupare și spațiul efectiv disponibil constituie factori importanți ai evaluării cumulative, iar administrației îi revenea obligația de a furniza date individualizate apte să infirme susținerile condamnatului privind supraaglomerarea.

34. Susținerea recurentului că Ivan SECRIERU beneficia de plimbări, terenuri sportive, sală de forță, bibliotecă, biserică și școală profesională este relevantă pentru aprecierea regimului efectiv și a timpului petrecut în afara celulei. Totuși, existența unor asemenea facilități la nivelul instituției nu demonstrează, prin ea însăși, că acestea au fost accesibile efectiv condamnatului, cu o frecvență și o durată apte să compenseze deficiențele materiale reclamate. În lipsa unor date individualizate suficiente, această afirmație nu răstoarnă concluzia primei instanțe.

35. Nici argumentul potrivit căruia menținerea curățeniei și respectarea regulilor sanitar-igienice revin inclusiv deținuților nu este suficient pentru a exclude răspunderea administrației. Obligația deținutului de a păstra curățenia nu transferă asupra acestuia obligațiile statului privind spațiul personal, infrastructura sanitară, ventilarea, iluminarea, combaterea infestării și asigurarea condițiilor materiale compatibile cu demnitatea umană.

36. Tot astfel, lipsa unei intenții a administrației de a-l umili sau victimiza pe condamnat nu este determinantă. Obiectul plângerii îl constituie condițiile materiale de detenție, iar constatarea caracterului inuman sau degradant al acestora nu este condiționată de dovedirea unei intenții directe a personalului penitenciar.

37. Colegiul ia în considerare și argumentul referitor la lucrările de renovare efectuate în ***** și la dotarea unor spații cu instalații sanitare separate, sisteme de ventilare și mobilier. Aceste împrejurări indică măsuri de ameliorare a infrastructurii, însă pentru a infirma situația individuală reținută în privința lui Ivan SECRIERU era necesară stabilirea legăturii dintre lucrările invocate și celulele concrete în care acesta a fost deținut în perioada litigioasă, precum și demonstrarea condițiilor efective existente în acele spații.

38. Totodată, prima instanță a avut în vedere rapoarte ale instituțiilor naționale și internaționale privind *****, inclusiv constatări referitoare la supraaglomerare, ventilare insuficientă și condiții de trai și igienă necorespunzătoare. Colegiul subliniază că asemenea rapoarte nu pot substitui analiza situației individuale și nici nu demonstrează automat persistența tuturor deficiențelor în perioada litigioasă; ele constituie însă elemente pertinente care pot fi apreciate împreună cu alegațiile concrete ale condamnatului și cu datele furnizate de administrație.

39. În cauză, prima instanță a reținut că administrația ***** nu a prezentat probe sau explicații concludente apte să combată circumstanțele esențiale invocate de Ivan SECRIERU. De asemenea, instanța a avut în vedere constatările privind nerespectarea separării deținuților în funcție de categoria și regimul de executare, apreciate în contextul ansamblului condițiilor de detenție.

40. Privite cumulativ, natura deficiențelor invocate, durata considerabilă de 451 de zile, constatările instituționale referitoare la aceeași instituție penitenciară și insuficiența datelor individualizate prezentate de administrație permit menținerea concluziei primei instanțe că dificultățile suportate de condamnat au depășit nivelul inevitabil de suferință inerent privării de libertate și au atins pragul de gravitate al art. 3 din Convenție.

41. Colegiul nu identifică în recurs elemente concrete care să demonstreze că, pentru întreaga perioadă 12 august 2024 – 06 noiembrie 2025, condițiile efective ale lui Ivan SECRIERU au fost diferite de cele reținute de prima instanță. Argumentele privind existența generală a unor facilități, renovarea unor spații și obligațiile de curățenie ale deținuților nu sunt suficiente, în lipsa unei raportări individualizate la celulele și condițiile efective ale condamnatului, pentru a răsturna aprecierea probelor efectuată de instanța de fond.

42. În ceea ce privește remediul compensatoriu, pentru cele 451 de zile constatate ca fiind executate în condiții contrare art. 3 din Convenție, prima instanță a redus pedeapsa cu 45 de zile, iar pentru ziua rămasă în afara calculului compensator a acordat o despăgubire de 50 lei. Raportul de reducere aplicat se încadrează în limitele mecanismului prevăzut de art. 473^4 alin. (4) din Codul de procedură penală.

43. Recurentul nu a prezentat argumente care să demonstreze că durata de 451 de zile a fost calculată greșit ori că reducerea de 45 de zile ar depăși limitele prevăzute de lege. În consecință, Colegiul nu constată temeiuri pentru intervenția în partea compensației stabilite de prima instanță.

44. În raport cu cele constatate, Colegiul apreciază că prima instanță a ajuns la o concluzie întemeiată în privința existenței condițiilor de detenție contrare art. 3 din Convenție pentru perioada 12 august 2024 – 06 noiembrie 2025, iar criticile formulate de ***** nu sunt de natură să afecteze legalitatea și temeinicia soluției pronunțate.

45. Prin urmare, recursul declarat de ***** urmează a fi respins ca nefondat, cu menținerea încheierii Judecătoriei Hîncești (sediul Central) din 06 noiembrie 2025.

46. În conformitate cu art. 437 alin. (1) pct. 4), art. 448 și art. 449 alin. (1) pct. 1) lit. a) din Codul de procedură penală, Colegiul penal al Curții de Apel Centru,

D E C I D E:

Se respinge ca nefondat recursul declarat de ***** împotriva încheierii Judecătoriei Hîncești (sediul Central) din 06 noiembrie 2025 și se menține încheierea contestată fără modificări.

Decizia este irevocabilă.

Președintele completului de judecată,

judecător **Marcel**
JUGANARI

Judecătorii: **Adrian CERBU**

Marcel POPESCU